

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
Ічнянського ЗЗСО І-ІІІ ст. №3
_____ Л. О. Требка
« ____ » вересня 2020 року

ПОГОДЖЕНО
Директор НМЦ ПССО ЧО
ЧОІППО імені К. Д. Ушинського
_____ О. М. Антоненко
« ____ » вересня 2021 року

Річний план
роботи практичного психолога
Ічнянського ЗЗСО І-ІІІ ступенів №3
Задої Тетяни Миколаївни
на 2021-2022 н. р.

ВСТУП

Психологічна служба системи освіти функціонує з метою сприяння створенню умов для соціального та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, охорони психічного здоров'я, надання психологічної та соціально-педагогічної підтримки всім учасникам освітнього процесу відповідно до цілей та завдань системи освіти.

Психологічний супровід освітнього процесу у Ічнянському ЗЗСО І-ІІІ ступенів №3 забезпечує практичний психолог Задоя Тетяна Миколаївна, спеціаліст І категорії з навантаженням в 0,5 ставки. На початок 2021-2022 навчального року у закладі навчається 187 учнів. Робоче місце психолога знаходиться у суміщеному кабінеті. Рік наступної атестації працівника – 2023-й.

У своїй діяльності практичний психолог:

- 1) керується наступними нормативно-правовими документами: Конституцією України, Конвенцією про права дитини, Декларацією прав людини, Законом України «Про освіту» від 05.09.2017 року № 2145-VIII (в редакції зі змінами від 08.08.2021 р.), Законом України «Про загальну середню освіту» від 18.03.2020 № 463-IX, Положенням про психологічну службу у системі освіти України (наказ МОНУ від 22 травня 2018 року №509), професійним стандартом «Практичний психолог у закладах освіти», Етичним кодексом психологів України;
- 2) реалізує завдання державних програм, наказів та рішень, а саме: Наказу МОН України від 01.02.2010 № 59 «Про вживання заходів щодо запобігання насильству над дітьми»; Наказу МОН України від 07.12.2017 № 2229 «Про запобігання та протидію домашньому насильству»; Наказу МОН України від 02.10.2018 № 1047 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування та випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами»; Наказу МОН України від 21.09.2020 № 398 «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства»; Наказу МОН України від 23.03.2018 № 283 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо організації освітнього простру Нової української школи»; Листа МОН від 14.08.2020 № 1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)»; Листа ІМЗО від 04.12.2020 № 22.1/10-2496 «Про методичні рекомендації щодо проведення профорієнтаційної роботи в закладах загальної середньої освіти»; Листа МОН від 24.07.2019 № 1/9-477 «Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України»; Постанови Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 р. № 872

«Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах»; Наказу МОН України від 08.06.2018 № 609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти» та іншими актуальними;

- 3) враховує рекомендації Листа МОН України від 16.07.2021 р. № 1/9-363 «Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти у 2021/2022 н. р.» та Методичні рекомендації щодо впровадження циклограм діяльності працівників психологічної служби;
- 4) спирається на пріоритетний напрямок діяльності освітнього закладу та запит педагогічного колективу.

АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

Професійні обов'язки щодо психологічного супроводу учнів психолог здійснює в трьох напрямках: 1) робота з дітьми молодшого шкільного віку; 2) супровід підлітків; 3) психологічна підтримка старшокласників у процесі самовизначення. Практичні дії реалізуються в таких видах діяльності: індивідуальна та групова діагностика, індивідуальне та групове консультування, корекційно-розвиткова робота, профілактика та психологічна просвіта.

У минулому 2020-2021 навчальному році в рамках психологічного супроводу першокласників було проведено дослідження емоційно-вольової та когнітивної сфери учнів та профілактику дезадаптації. Результати діагностики та рекомендації на їх основі були надані класоводу.

Профілактика дезадаптації першокласників включила:

- систематичне спостереження за поведінкою дітей;
- проведення розвивальних ігор та вправ;
- постійний взаємообмін інформацією з класоводом щодо особливостей поведінки та навчальних досягнень учнів;
- консультування батьків першокласників щодо особливостей адаптації їх дітей.

З метою профілактики дезадаптації учнів 5-го класу психолог закладу здійснила дослідження емоційно-вольової сфери школярів, провела тренінгове профілактичні заняття з дітьми «Корабель 5-класників» та консультації із вчителями.

Протягом навчального року викладала в учнів 5 класу факультатив «Психологія спілкування» (за програмою Кірпова Ю. О.), а в 6-класників і 7-класників – факультатив «Аранжування особистості» (за програмою Суворової А. В.). Така практика дозволила підвищити психологічну культуру підлітків, допомогла розширити їхнє уявлення про внутрішній світ, розвивала навички ефективної міжособистісної взаємодії.

З метою попередження булінгу серед учасників освітнього процесу були проведені консультації з педагогічним колективом та профілактичні заняття із школярами «Стоп булінг!»

В рамках психологічного супроводу старшокласників була організована систематична профорієнтаційна робота: поширені онлайн-посилання на сайти з профорієнтації, проведені індивідуальні консультації із старшокласниками, проведено заняття з учнями 11 класу «Професійний вибір». З лідерами учнівського самоврядування були проведені заняття для підвищення згуртованості, розвитку лідерських якостей.

Важливою ланкою діяльності є психологічний супровід учнів «групи ризику», який був спрямований на формування у них відповідальності за власне життя, підвищення мотивації до навчання, формування навичок здорового способу життя, розвиток навичок ефективного спілкування.

У зв'язку з пандемією та карантинном з метою попередження негативних психічних станів були поширені онлайн-рекомендації «Не піддавайтесь паніці!».

В процесі психологічного супроводу освітнього процесу систематично працюю над підвищенням психологічної культури педагогічного колективу та батьків.

У зв'язку із карантинними обмеженнями частина запланованих заходів не була проведена. А проблеми інтернет безпеки, здорового способу життя, насильства, негативних емоційних станів піднімалися онлайн через поширення буклетів, коротких відео, посилань на сайти у класних групах у Viber.

ЦІЛЕПОКЛАДАЮЧА ЧАСТИНА

Головною метою психологічної служби Ічнянського ЗЗСО І-ІІІ ступенів №3 є забезпечення психологічного і особистісного розвитку здобувачів освіти.

Для реалізації цієї мети практичний психолог Ічнянського ЗЗСО І-ІІІ ст. №3 у 2021-2022 навчальному році буде організовувати роботу для вирішення наступних завдань:

1. Здійснювати психологічний супровід учнів в адаптаційний період: при вступі до школи, при переході до школи ІІ ступеня; під час адаптації до нового колективу новоприбулих учнів.
2. Допомогати старшокласникам у пізнанні своїх здібностей та професійних інтересів.
3. Сприяти самопізнанню та саморозвитку підлітків.
4. Виявляти та підтримувати обдарованих та здібних дітей школи.
5. Проводити просвітницьку роботу серед учнівського та педагогічного колективів щодо профілактики булінгу, агресивності, залежної та суїцидальної поведінки, профілактики правопорушень та злочинності, ксенофобії та расизму, торгівлі людьми.
6. Пропагувати здоровий спосіб життя.

7. Сприяти захисту прав і свобод дітей, створення безпечного середовища (запобігання насильству в учнівському колективі та домашньому насильству).
8. Допомогати учням, педагогам, батькам, адміністрації школи знаходити вихід із складних життєвих ситуацій.
9. Здійснювати психологічний супровід учнів з особливими освітніми потребами.

Проблемою, над якою працює освітній заклад, є: «Формування компетентної особистості шляхом реалізації діяльнісного підходу та використання інноваційних освітніх технологій». В процесі становлення особистості підлітковий вік вважається кризовим. Проблеми дорослішання, з якими стикаються діти в цей час, впливають на результати навчальної діяльності, створюють труднощі у спілкуванні з однолітками і дорослими. З метою удосконалення навичок допомоги дітям даної вікової категорії практичний психолог закладу у 2021-2022 навчальному році продовжуватиме працювати над проблемою: **«Особливості становлення особистості підлітка в умовах освітнього закладу»**.

ЗМІСТОВНА ЧАСТИНА

I. Діагностика

Мета: виявлення причин труднощів у навчанні, інтелектуальному розвитку, соціально-психологічній адаптації; вивчення та визначення індивідуальних особливостей динаміки розвитку особистості учнів; здійснення раннього виявлення потенційних та актуальних труднощів в міжособистісній взаємодії та в емоційно-вольовій сфері здобувачів освіти.

Методи: спостереження, опитування, тестування, проєктивні дослідження, експертне оцінювання.

<i>№ п/п</i>	<i>Вид та форма роботи</i>	<i>Цільова аудиторія</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Відмітка про виконання</i>
1	Вивчення процесу адаптації першокласників до шкільного навчання. Основний інструментарій: - спостереження, - опитування батьків, - бесіда про школу за Т. Н. Нежньювою, - проєктивна методика «Школа звірів».	Учні 1 класу	Вересень- жовтень	
2	Вивчення когнітивної та емоційно-вольової сфери учнів з ООП за допомогою: - спостереження; - методик на вивчення пам'яті, уваги, мислення.	Учні з ООП (1 кл.)	Вересень	
3	Вивчення процесу адаптації п'ятикласників до школи II ступеня. Основний інструментарій:	Учні 5 класу	Вересень- жовтень	

	- спостереження; - опитування вчителя; - Тест шкільної тривожності Філіпса; - проєктивна методика «Дерево»; - соціометрія.			
4	Діагностика індивідуальних особливостей психічного розвитку учнів молодших класів: - дослідження когнітивної сфери; - дослідження емоційно-вольової сфери.	Учні 2-3 класів	Листопад-грудень	
5	Діагностичне виявлення обдарованих і здібних дітей. Основний інструментарій: - опитувальник «Здібності школяра»; - КОЗ; - тест креативності Вартегга	Учні 4-7 класів	Січень	
6	Вивчення особистісних рис і якостей підлітка за допомогою - тесту-опитувальника акцентуацій характеру Г. Шмішека; - методики вивчення темпераменту Г. Айзенка - вивчення самооцінки.	Учні 6-8 класів	Лютий-березень	
7	Дослідження професійних інтересів і нахилів учнів старшокласників. Основний інструментарій: - ДДО; - Тест Дж. Голланда	Учні 9-11 класів	Березень-квітень	
8	Діагностика психологічної готовності учнів до переходу у школу II ступеня. Основний інструментарій: - анкета шкільної мотивації Н. Лусканової; - проєктивні методики.	Учні 4 класу	Квітень	
9	Вивчення загального рівня психічного розвитку майбутніх	Учні «Школи	Травень (червень)	

	першокласників (проективна методика «Малюнок людини»)	майбутньо-го першо-класника»		
10	Скринінг рівня самооцінки емоційних станів здобувачів освіти за допомогою: - спостереження; - проективних методик; - методики схильності до суїцидальної поведінки М. В. Горської; - шкали депресії (Г. Балашова)	Учні закладу	Протягом року	
11	Діагностика особистісного та психічного розвитку учнів за запитом вчителів, батьків, самих дітей.	Учні закладу	Протягом року	

II. Профілактика

Мета: попередження відхилень у розвитку та становленні особистості, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі.

Форми реалізації: виступи, лекції, заняття з елементами тренінгу.

№ п/п	Вид та форма роботи	Цільова аудиторія	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	Профілактика шкільної дезадаптації: - заняття «Я – школяр» (1 клас); - заняття «Морська подорож» (5 клас)	Учні 1, 5 класів	Вересень	
2	Профілактика суїцидальної поведінки: - заняття «Життя прекрасне!» (10, 11 клас); - заняття «Цінності в житті молодшої людини» (8, 9 клас)	Учні 8-11 класів	Вересень, січень	
3	Профілактика булінгу в учнівських колективах:	3 клас	Жовтень, лютий	

	- інтерактивне заняття «Стоп булінг»; - інтерактивне заняття «Протидія булінгу в дитячому середовищі»; - інтерактивне заняття «Протидія булінгу в учнівському середовищі»	6 клас 9 клас		
4	Профілактика насильства та жорстокого ставлення до дітей: - акція «16 днів проти насильства» (за окремим планом)	Учні, вчителі, батьки	Листопад-грудень	
5	Попередження адиктивної поведінки: - заняття з елементами тренінгу «Що ми знаємо про залежності?»; - заняття з елементами тренінгу «Вчимося говорити «НІ!»; - лекція «Алкоголі і людина»	Учні 9-11 класів	Листопад, травень	
5	Профілактика конфліктів у міжособистісній взаємодії: - заняття «Чи вмію Я дружити»; - заняття «Конструктивний діалог – шлях до примирення» - заняття «Конфлікти і способи виходу з нього».	2 клас 7 клас 10 клас	Березень, квітень	
6	Профілактика негативного впливу стресових ситуацій (ДПА, ЗНО) на особистість учнів: - тренінгові заняття «Три бажання» (4 клас); - заняття «Профілактика стресових станів під час підготовки до ДПА (ЗНО)» (9, 11 класи)	Учні 4, 9, 11 класів	Травень	

III. Корекція

Мета: усунення виявлених труднощів соціально-психічного розвитку здобувачів освіти, зниження ризиків проблем адаптації до освітнього

середовища, схильності до залежностей та правопорушень, різних форм девіантної поведінки

Форми реалізації: індивідуальні чи групові заняття згідно програми.

№ п/п	Вид та форма роботи	Цільова аудиторія	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	Корекційно-розвиткова робота з дитиною із ЗПР (за програмою «Корекція розвитку» (розвиток когнітивної сфери) Сак Т. В., Прохоренко Л. І.)	Дитина із ЗПР (1 кл.)	Протягом року (1 година на тиждень)	
2	Корекційно-розвиткова робота з дитиною із тяжким порушенням мовлення (за програмою «Корекція розвитку» Ю. В. Рібцун)	Дитина із ТПМ (1 кл.)	Протягом року (1 година на тиждень)	
3	Корекційно-розвивальна робота з учнями 1-го класу, які мають труднощі в навчанні та адаптації. (за програмою «Адаптація до школи» Е. Александровської, Н. Куренкової)	Учні 1 класу	Листопад-грудень	
4	Корекційно-розвивальна робота з учнями 5-го класу, які мають труднощі в адаптації. (за програмою О. І. Тимченко «Ми – п'ятикласники»)	Учні 5 класу	Листопад-грудень	
5	Розвивальні заняття з обдарованими та здібними учнями (за програмою тренінгу креативності Ж. Д. Страшнюк)	Обдаровані і здібні учні	Лютий-березень	
6	Індивідуальна корекційна робота з учнями за запитом учителів, батьків, дітей.	Учні закладу	Протягом року	

IV. Консультаційна робота

Мета: допомога учасникам освітнього процесу у розв'язанні індивідуальних проблем особистості чи особливостей групової взаємодії.

Методи: індивідуальна чи групова бесіда.

<i>№ п/п</i>	<i>Вид та форма роботи</i>	<i>Цільова аудиторія</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Відмітка про виконання</i>
1	Консультування класовода 1-го класу щодо організації своєї роботи відповідно до індивідуальних особливостей учнів.	Вчитель 1 класу	Вересень- жовтень	
2	Консультування вчителів, щодо особливостей організації навчання та взаємодії з учнями з ООП	Вчителі	Вересень- жовтень	
3	Консультування батьків першокласників щодо шляхів підтримки їх дітей в період адаптації до школи.	Батьки	Вересень	
4	Психологічна підтримка учнів, що перейшли з інших шкіл	Новоприбулі учні	Вересень- жовтень	
5	Консультування педагогів, які навчають дітей 5-го класу щодо організації своєї роботи з метою сприяння адаптації учнів до нових умов навчання.	Вчителі	Жовтень-л истопад	
6	Консультування педагогів щодо особливостей взаємодії з обдарованими дітьми.	Вчителі	За запитом	
7	Консультування педагогів щодо налагодження взаємодії з «важкими» підлітками: імпульсивними, схильними до агресії, тривожними.	Вчителі	За запитом	
8	Консультування учнів 9-11 класів у питанні вибору майбутньої професії.	Старшо-клас ники	За запитом	
9	Психологічна підтримка дітей соціальних категорій: діти з сімей, що потрапили в СЖО, діти, що знаходяться під опікою, діти з інвалідністю	Діти соціальних категорій	Протягом року	
10	Індивідуальні і групові консультації учнів, вчителів, батьків (за запитом)	Учні, вчителі, батьки	За запитом	

V. Навчальна діяльність

Мета: підвищення рівня психологічної культури здобувачів освіти, сприянні їх самопізнанню, вироблення навичок ефективної міжособистісної взаємодії.

Форма реалізації: урок.

№ п/п	Вид та форма роботи	Цільова аудиторія	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	Факультатив «Психологія спілкування» (за програмою факультативного курсу «Психологія спілкування» Ю. О. Кірпи)	Учні 5 класу	Протягом року (1 година в тиждень)	

VI. Просвіта

Мета: надання інформації всім учасникам освітнього процесу щодо збереження їх соціального благополуччя і психічного здоров'я.

Форми реалізації: тренінгові заняття, інформаційні виступи, лекції, акції, тематичні тижні

№ п/п	Вид та форма роботи	Цільова аудиторія	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	<u>Просвіта учнів</u>			
1.1	Акція «ВІЛ-інфекція – не казка!»	Учні	До 1 грудня	
1.2	Тиждень профорієнтації «Професії майбутнього» (за окремим планом)	Учні	Січень	
1.3	Інформування про небезпеки Інтернету	Учні	Лютий	
1.4	Тиждень здоров'я «Гармонія душі і тіла» (за окремим планом)	Учні	Березень	
1.5	Тиждень психології «Цікавий світ психології» (за окремим планом)	Учні	Квітень	
1.6	Проведення тематичних бесід з учнями на теми: «Дещо про гендер», «Людина – не товар!», «Конфлікт – це не страшно», «Що таке толерантність?», «Соцмережі: хто й кого використовує?» та інші (за запитом чи потребою)	Учні 1-11 класів	Протягом року	
2	<u>Просвіта педагогів</u>			

2.1	Виступи на засіданнях шкільних методоб'єднань та на психолого-педагогічних семінарах (згідно тем засідань)	Вчителі	Протягом року	
2.2	Організація тематичної педагогічної ради з проблеми: «Роль педагога у збереженні психічного здоров'я учнівської молоді»	Вчителі	Жовтень	
2.3	Тренінг «Виховання толерантності починається з педагога»	Вчителі	Січень	
2.4	Оформлення змінного постійно діючого стенду в учительській «Поради психолога»	Вчителі	Що-квартала	
3	<u>Просвіта батьків</u>			
3.1	Виступи на загальношкільних батьківських зборах з тем: - «Безпека дітей в медіапросторі»; - «Якщо ваша дитина потерпає від булінгу...»	Батьки	За графіком закладу	
3.2	Виступи на класних батьківських зборах: - «Як підтримати дитину у складний період адаптації»; - «Не поспішайте кричати на дитину»; - «Як навчити дитину слухати»; - «Ви – батьки випускника».	Батьки	За графіком класних керівників	
3.3	Розробка і поширення буклетів, онлайн-презентацій та посилань про актуальні теми	Батьки	При потребі	

VII. Зв'язки з громадськістю

Мета: спільне вирішення актуальних проблем психологічної служби: профорієнтація старшокласників; профілактика правопорушень, насильства, булінгу; збереження репродуктивного здоров'я підлітків та ін.

№ п/п	Вид та форма роботи	Цільова аудиторія	Термін виконання	Відмітка про виконання
------------------	----------------------------	--------------------------	-------------------------	-------------------------------

1	Співпраця з ЦСССДМ.		При потребі	
2	Співпраця з Інтегративно-ресурсним центром		При потребі	
3	Співпраця з місцевими органами виконавчої влади та громадського самоврядування.		При потребі	
4	Відвідування учнів вдома.		При потребі	
5	Співпраця з іншими організаціями (лікарня, ювенальна служба поліції, служба зайнятості та ін.)		При потребі	

VIII. Організаційно-методична робота

Мета: організаційні заходи з підготовки та аналізу практичної діяльності, планування й документування; підвищення професійної майстерності.

№ п/п	<i>Вид та форма роботи</i>	<i>Цільова аудиторія</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Відмітка про виконання</i>
1	Складання плану роботи на рік.		Серпень-вересень	
2	Складання помісячних планів роботи		Щомісяця	
3	Аналіз роботи за період		Червень	
4	Оформлення робочої документації: журналів роботи, протоколів діагностики		Постійно	
5	Підготовка до практичних видів діяльності: тренінги, уроки, виступи, діагностика.		Постійно	
6	Участь у заходах, організованих Центром професійного розвитку медпрацівників; участь у психолого-педагогічних семінарах, вебінарах, інших формах підвищення рівня самоосвіти.		При наявності	